

## SIMPOZIJ „ULOGA I ZNAČAJ PROVEDBE PROGRAMA POST-COVID REHABILITACIJE“

U Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice, 21. travnja 2023. godine u organizaciji Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora uz podršku Ministarstva zdravstva i Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice i uz sudjelovanje Regionalnog ureda Svjetske zdravstvene organizacije za Europu, održan je Simpozij „Uloga i značaj provedbe programa post-COVID rehabilitacije“. Na Simpoziju su uz predstavnike Ministarstva zdravstva, Ministarstva turizma i sporta, Regionalnog ureda za Europu Svjetske zdravstvene organizacije i Ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Hrvatskoj, predstavnike Varaždinske županije, Grada Varaždinske Toplice, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu Hrvatskog liječničkog zbora, sudjelovali mnogobrojni predstavnici zdravstvenih ustanova i stručnjaci relevantni za pitanja COVID-19 i post-COVID sindroma. Simpozij je bio namijenjen lijećnicima specijalistima i specijalizantima fizikalne medicine i rehabilitacije, pulmologije, neurologije, infektologije, lijećnicima obiteljske medicine kao i





svim ostalim zainteresiranim kliničkim specijalnostima, na kojem se kroz seriju predavanja sudionike upoznalo s problemima post-COVIDa/dugotrajnog COVID-a te iskustvima u provođenju kompleksnih rehabilitacijskih programa.

U prvom su dijelu simpozija, predavanja bila fokusirana na pojedine aspekte COVID i post-COVID19 infekcije osobito iz javnozdravstvene perspektive (prof. dr. sc. Krunoslav Capak, ali i izazova sa kojima se u post-COVID razdoblju suočavaju specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije. Naglašena je multi-sistemska priroda bolesti i različiti simptomi i posljedice dugotrajne COVID19 infekcije (najizraženije umor, dispnea, kašalj, artralgije...), koji zahtijevaju individualno planiranu rehabilitaciju u sklopu koje medicinska vježba ima ključno mjesto obzirom na brojne pozitivne kratko/dugoročne učinke i kroz kvalitetno organiziranu djelatnost fizikalne medicine i rehabilitacije u okviru bolničkog sustava.

To su bile teme predavanja doc. dr. sc. Frane Grubišića i doc. dr. sc. Dubravke Bobek.

Satish Mishra (WHO Regional Office Europe) je hibridnim putem održao predavanje naslova (Rehabilitation for long COVID and WHO resources available).

Nakon prvog bloka predavanja, održan je interaktivni panel na temu „Organiziranje provedbe programa post-COVID rehabilitacije u zdravstvenim ustanovama“ kojeg je moderirao dr. Denis Kovačić uz paneliste: dr. sc. Darija



Granec, doc. dr. sc. Frane Grubišić, doc. dr. sc. Dubravka Bobek i prof. dr. sc. Krunoslav Capak.

Nakon prvog bloka organiziran je obilazak Spinalnog centra. U drugom dijelu simpozija, nekoliko je predavača podijelilo iskustva provedbi programa post-COVID rehabilitacije iz perspektive naših lječilišta, dr. sc. Darija Granec (Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice), dr. Denis Kovačić (Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice), doc. dr. sc. Dijana Travica Samsa (Thallasoterapija Opatija) i dr. Višnja Dukić (Thallasoterapija Crikvenica).

Glavna poruka ili zaključak ovog simpozija mogla bi se sažeti na slijedeći način. U okviru zdravstvenih usluga, od velikog je značaja uspostava, provedba i pružanje post-COVID programa rehabilitacije. U tom segmentu, naše tržište zdravstvene industrije obiluje medicinskim uslugama, a zahvaljujući bogatstvu prirodnih ljekovitih činitelja, zdravstveni turizam ide "ruku pod ruku" i s uspostavom i provedbom različitih post-COVID programa. Uloga fizikalne medicine i rehabilitacije pokazala se ključnom, ne samo tokom pandemije, već i u ovom poslije pandemijskom periodu - mogućnost provođenja individualno pripremljenih rehabilitacijskih intervencija u svim fazama i oblicima bolesti s osnovnim kratko i/ili dugoročnim ciljem ponovnog osposobljavanja bolesnika. U situaciji kada se suočavamo s post-COVID sindromom, postaje jasnije kako je i nefarmakološki pristup ključan za što bolji oporavak bolesnika.



Ovom bih prilikom još jednom zahvalio našim domaćinima Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice i ravnatelju dr. Denisu Kovačiću na izvrsnoj organizaciji i gostoprimstvu, kao i svim sudionicima koji su svojom dolaskom i interaktivnom raspravom prepoznali važnost djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije u ovom kompleksnom kliničkom entitetu.

Doc. dr. sc. Frane Grubišić

Predsjednik Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu HLZ-a